

مکتبہ اسلامیہ

۱۹ بجی سنہ

سنہ ۱۳۱۷

جزو، عدد : ۸۶

ناپوليون بوناپارت

« سنت - الن » ده ناپوليون

ناپوليونك « سنت - الن » آله سینه موصلتی مصوّر اولان شومقاله ، مخا -
 فظلرندن برينك كرىمى طرفدن يازلمشدر . بويوك قوماندان ، (لونغوود)
 كيتمه دن اول كنديسنه اقامتگاه اوله رق حاضرانان و پدرينك « نه غلانيه » تعبير
 اولنان كوچوك خانه سنه گديگي زمان ، شوسطرلري يازان ميس به چي اون ياشلرنده
 ايدى . فقط ناپوليونك شو كوچوك قيز اوزرنده حاصل ايتمش اولدينى تاثير يك
 غريبدر . - بر صبا « سنت - الن » ك آسوده كويليلري آره سینه ناپوليونك
 كنديلرينه مسافر اوله جنى خبري ياييلور . اوزمان كوچوك به چي ، مخيله سنده
 برتمال دهشتنا كنى تصوير ايديورمش . فقط بالا خره ناپوليونك كنديلرينه طوغري
 تقرى شوصورتله تصوير ايديور :

حوليزك مدخله واصل اولدينى زمان دها كنش بر خيابان بولمدينى جهتله ،
 اوزاقدن تماميله فرق ايديلان امپراطور مستشا اولدينى حالده ، اوكوچوك هيئت
 كاملا بره ايندى . ناپوليون باركيز اوزرنده وژورژ قوقبورن ايله جنرال برترانك
 اورته سنده اولدينى حالده جاده ي ايدوردى . قورقچ اولدينى بكا اولجه يك چوق
 دفعه سويلتمش اولان بو آدمي حيرتله تماشا ايدكن حس ايتمش اولديغ خوف وحيرتله
 قاريشيق برتاثير ، خارق العاده بروضوح ، بر آجيقلى ايله حالا عقلمده در .

ناپوليونك بىلەن ئۆلدىنى آت غايت جنس ، سياهه مائل طورى ايدى ؛ نعللرى ايله لطيف چىرازىمىزك چىلرلىنى ازەرك ، بويىنى اينىدىرە قالدېرە گىنى ايسىرمەرق بىر وضع مغرورانە ايله ايلروليوردى ؛ بوبارگىر بگا همان تكميل اوروبايە حكىم ايدىن بر آدمى طاشىغە لايىق كوردى .

ناپوليون بارگىر اوزرىندە ايكن مەيب واصيلانە بر چەرە ايله نمايان اوليوردى ؛ بووضعيت ، اندامى دها بالا كوسترېور و بگا ناپوليونى مدت عمر مده هيج كورمىدىمك ائك عظمتلى بر مخلوق اوملق اوزرە كوسترمك ايچون ، كندىسندە نقصان اولان شىلر ك كافەسىنى اتمام ايدىوردى . ناپوليونك سترەسى نطقى اقولوب نظر فرىب نقشلرلە تزيىن ايدىلش ايدى ؛ بارگىرىنك اكرى ايله غاشىەسى غايت بول صرمە ايله ايشلەش آل قطينەدن ممول ايدى .

ناپوليون ، كندىسىنى استىقبال ايچون طوبلانمش اولدىغىز خانەمىزك قېوسى اوگندە ايندى ، ژورژ قوبورون بىزى ناپوليونە تقدىم ايلدى .

يقيندن كورولدىكى زمان ، خصوصىلە اوزون بويلى واصيل بر چەرەيە مالك بولان ژورژ قوبورونك يانسندە ، پك كوچوك كورونيوردى ؛ حتى بكا يىكنظرده پك تاثير ايتش اولان اووقورانە چەرەيەدە غائب ايدىوردى . مع مافىە سىماسى ، صفوقلغنه ، لاقيدلگنه و بعض خشونت آمىز شىلرلىنە مخالف اولەرق بگا فول العادە لطيف كوردى . ناپوليون سوزە باشلار باشلاماز ، تبسم نشوۋە فزاسى ، ملايمت اطوارى اوزمانە قدر دوچار اولش بولسدىغىم ائك جزؤى بر قورقو علامتى بىلە ازالە ايتدى .

قبا اسكەملەلرمىزدن بىرىنە اوتوردى ، كوچوك اومىزە برگوز كزدىرەرك « نەغلانتىە » دەكى حيات بختيارانە سىندىن طولايى والدمى تېرىك ايتدى . ناپوليون لقردى ايتىمككە ايكن سىماسىنى تدقيق ايتىمكە مكمل بر فرصت بولە بىلدىم : بوقدر فوق العادە ، بۇدرجە مؤثر بر چەرە كوردىكمى هيج تخطار ايدەمىيورم . ناپوليونك بىتون تصويىرلى ناپوليونە دائر جزؤى صحىح بر فكر وىرمككەدر ؛ فقط هيج بر فور . چەنك تصويىر ايدەمەجكى برشى وارسە اودە ناپوليونك تبسمى ، نظارلىرىنك

تأثیری وبالحاصله لطافت نظر فریبنی تشکیل ایدن شیلرک کافه سیدر . قویو قرال
صاجلری برچوجغک صاجلری قدر نازک ، ایپک گبی ایدی ؛ احتمالک برارککه
بویله برصاج چوقدی ؛ چونکه نابولیونی براز صاجسز گبی کوستریوردی . نابولیونک
دیشلری سیاه ایدی ؛ بۇنکده ، برذخیره گبی دایما جینده طاشیدینی میان کوکئی
چیکنه مکی عادت ایدیمش اۆلسندن ایلرو گلدیگنی صکره اوکرندم .

نابولیون کوشکمزدن بک ممنون کوزندی . بوراده قالمق آرزوسنده بۇلندیغنی
سویلدی . سیرزورژ قوقبورن ایسه . اۆلجه پدزم نابولیونه برایکی اوپه ویرلمی
کندیسنه تکلیف ایتیش اۆلدیغنی جهتله ، بۇراسی جنرال بوناپارطک بوقدر خوشنه
کیتدکدن صکره بۇزاده قالمق کندیسی ایچونده ابی اۆله جغنی درحال بیان ایتدی .
بناء علیه « لونغوود » ده کی اقامتکاهی کندیسی قبول ایده بیله جک بردرجهیه کلنجیه
قدر نابولیونک بزه مسافر قالمسی مناسب کورلدی . نابولیون بۇگا فوق العاده اظهار
ممنونیت ایلدی ؛ شهره عودت ایتماکه قرار ویرمش اۆلدیغنی جهتله اقامتگاهنک
چایق حاضر ایدلمسی طلب ایتدی .

عالمه مز اۆزمان ، پدزم ، والدهم ، همشیرم ودهسا بک کوچوک اۆلان ایکی
قاردمله بندن عبارت ایدی .

ایمپراطور چنلکه برقاج اسکمله قونلمسی طلب ایتدی . کندیسی براسکمله
آلدی وبراسکمله ده بئم آلمقلمی آرزو ایتدی . امرینه اطاعت ایتدم ؛ فقط قلم
نه قدر چاریوردی !
براز صکره بگا :

— فرانسیزجه سویلرمیسکز ؟ دیدی .

جواب تصدیق ویردم . بۇلسانی نصل اوکرندیگمی آکلامق ایستدی .
مراققی حل ایتدیگم زمان ، اۆقودیم شیلره دأر بگا برقاج سؤال صورتی .
بالحاصله اروپا پانخلرینک آیری آیری اسملرینی صورتی :

— فرانسه نک پانختی نرهمسی ؟

— پارس .

— ايتالانك ؟

— روما .

— پكى ، روسيه نك ؟

— شمى « سن — پتەرسبورغ » ، اولجە « موسقوۋە » ايدى . ديدىم .

بۇجواب اوزرىنە بردنرە آياغە قالقدى ، بۇلدىنى يردە بركرە دوندى ، بىمدە شىدند نظرلرىنى بكا نصب ايدىمەك جدى برچەرە ايله :

— موسقوۋەنى كىم ياقدى ؟ ديدى .

چەرەسىلە ۋەسادىسەندەكى تىبدل ناگهانىنى كوردىگم جەتلە درحال اسكى قورقۇمە دوچار اولدم ، بركە بىلە سويلەمدىم . « موسقوۋە » حرىقندىن بخت ايدلدىگىنى ۋە بو فالغىك روسلرە اسناد ايدىلوب ايدىلە جگنە دائر مباحثە ايدلدىگىنى برچوق كره لر ايشتمشدم . فقط جوابلە ايمپراطورى كوجندىررم فكىرلە قورقۇردىم . نابوليون سۋالى تكرر ايتدى .

— سىلورم ، افندىم . ديدىم .

بونك اوزرىنە زور ايله كولهرك :

— اوت ، اوت . سز پك ايو بىلورسكز ، آنى ياقان بىم . ديدى .

نابوليونك تىسمى بكا جسارت وىردى . ديدىمكە :

— ظن ايدىمكە افندىم ، بونى روسلر فرانسىز لردن قورتللق ايجون ياقشلىردىر .

اوزمان قەقەلە تكرر كولىمكە باشلادى ؛ فقط بى برازمەلوماتلى كوردىگىندىن

طولابى قلباً منون ايدى .

مسافر مىزك يرلشمى ايجون هر شىئى حاضر لامقدە نە قدر استعجال كوستىر .

دىگىمىزى تصور ايتىك قابلىد . بىر هر شىئى اتمام ايتىمكە چىالامقدە ايكىن نابوليون

چىنلىكدە ، باغچىدە ۋاقامتىگاھىزك كافە ملحقاسندە طولاشمىقند كسب حظوظ ايتدى .

اقشاملىن كوشكە گلدى ، پدىم ايله والدىم فرانسىز جەنى پك زور سويلدىكلرى ايجون

بكا توجىيە خطاب ايدى . موسيقى سووب سومدىگىمى صوردى . ۋ :

— سز دىھا برچالنى چالەجق سىندە دىگىسكز . ديدى .

بوملاحظہ من فوق العادہ حدتندم . جواباً ہارپ چالڈیفنی سویلدم . اوزمان
بگا کندیسنہ برہوا چالڈیفنی رجا ایتدی . گوجم بتدیگی قدر اسقوجیا ہوالرندن
» Ye banks and braes « ی چالدم .

یتوردیکم زمان نابولیون، انگلیز ہوالری ایچندہ الٹ مکمل اولہرق یالکڑ بونی
ایشتمش اولدیفنی بیان ایتدی . بن ایسہ، بونٹ انگلیز ہواسی اولیوب اسقوجیا
ہواسی اولدیفنی سویلدم .

بونٹ اوزرینہ دیدی کہ :

— انگلیز موسیقیسی پک نفرت آوردہ، موسیقیلرک الٹ فناسیدر .

بعدہ فرانسر ہوالرینی و بالخاصہ : » Vive Henri IV ! « ی بیلوب یلدیگمی
سؤال ایتدی . یلیورم دیدم . اووقت کندی آباغہ قالقدی، اوطہنک ایچندہ طولہ
شرق بو ہوائی ترنہ باشلادی . یتوردیکی زمان نہ فیکردہ بولندیفنی صورتی .
بؤہوانٹ ہیچ خوشمہ کیتدیگنی، حتی موسیقی سیلہ عد اولہمہ جغنی اعتراف ایتدم .
شونی دہ سولیمیم کہ نابولیونک صداسی غایت فنا ایدی، حتی کندیسنی ذوق
سامعہ دن محروم ظن ایتدم . ہیچ اصول یلیوردی . ترنم اجمک ایتدیگی شیلری
آکلاشلیہ جق بردر جہیہ کتورہ زک بسبثون بوزیوردی . مع مافیہ موسیقیدن پک .
زیادہ آکلا یوردی؛ بودہ احتمالکہ مکمل موسیقی شناسانی دیکلہ مش اولمسندن ایلرو
گلیوردی .

ایمپراطور، بزم اودہ یالکڑ براوطہ، قبالی برشروان ایلہ اوہ مربوط بر .
چادرده اقامت ایدیوردی . پدرم بواوطہنی بالو ویرمک ایچون انشا ایتدرمشدی .
اوطہیہ متصل اولان چادر ایسہ سدر ایلہ محاط برچنٹک اورتہ سندنہ قوریلشدی .
چادر ایکی قسمہ آیرلشدی : الٹ ایچندہ بولنان طرف نابولیونہ یتاق اوطہسی خدمتی
کور یوردی؛ اورایہ، نابولیونک کافہ اسفارندنہ قولانغش اولدیفنی یشیل ایپک اورتولی
اردوگاہ یتاغی قورمشدر ایدی . دیگر طرفدہ ایسہ (جنرال غورغو) یاتیوردی .

ایکسینٹک اورتہ سندھدہ بؤ بیوک آدمک صادق خدمتکارلری، دوشمہ خدمتی گورن
طوپراق اوزرینہ اق وجه ایله برتاج رسم ایتمشردی، که ناپولیون بوعلامت حکمداری
اوزرینہ باصمہدن اویر اوطیه کچمیوردی .

ناپولیون ظن ایستیکم قدر اذواق اطعمیه میال دگلدی، اک بسیط یمکله ایله
اکنفا ایدیور، کندیسنه ویریلان شیرله هچ جانی صیقلیوردی . یمک وقتی گلدیکی
زمان اوتل صاحبی (چیریانی) حضورینہ کلور، تکلفلی برسلام ایفا ایدرک مدبدب
برصدا ایله :

— حشمتیناهزک اطعمسی حاضردر ! دیر، بعدہ سفره سنه قبول اولنانلر آرقه
قالان ناپولیونک اوگندن کیدرلردی . ناپولیون یمکی یتورر یتورمز آیاهه قالقار،
گویا آنغاریه بروظیفه ایفا ایلمش کچی یمک سالونسدن چیقاردی .
مواصلتدن برقاچ کون صگره همشیرم ایله بنی برلکده اوگله طعامنه دعوت
ایتدی . طعام اثاسنده، انگلیزلرک روزیفا ایله (پوم - پودینگ) اولان محبتلرینہ دار
لطیفه ایتمکه باشلادی . بن ایسه فرانسرلری قوربغ جیلق (Mangeurs de grenouilles)
ایله اتمام ایتمدم . درحال اوزون بویلی، ضعیف، شیق بر آدمک آغزینی آچهرق
و دیلنی ایچنه چکه رک بر قوربغینی یوتمه جبالادینی مصور بر رسم آرامه قوشدم .
بؤ قارباقاورک اسمی (بر فرانسرک طعامی) ایدی . ناپولیون شؤ کستاخلمه قارشو
کولمکدن کندینی بردرلو آله مدی . فقط کیفلی بولندیفی زمان و یاخود یارامازلغم
صوک درجهیه گلدیکی زمانلر یاپیدیفی کچی ینه قولانغمی بوکدی .

آز زمان صگره ایمراطور «نه غلاتیه» دن . غارقت ایستیکگی جهتله «لونغوود» ده
بارگیر ایله بر زیارته گیتیمگی قرارلشدرdq . ناپولیونک فصل یرلشدیکنی اوکرنمگی
فوق العاده مراق ایتمش ایدک . بوندن بشقه ایلمک اوکجهکی فرحزا اقامتگاهی ایله
کندیسنه تخصیس ایدیلان مظلوم و منزوی اقامتگاهی ینتدهکی فرقی بزه آکلاتمسینی
آرزو ایدیوردق . بگا گنجه : غیبوتی فوق العاده باعث کدورتم اولان اسکی اوپون
آرقداشمی تکرار کورمک امیدینه قابلشدم .

ناپولیونی بیلاردو سالونشک اشیکنه اوتورمش، کنج (تریستان دو مونتولون) ایله گوریشور بولدق. بزی همان گورر گورمز آیاغه قالقادی، کمال استعجال ایله قارشولامغه قوشدی. اولا والدومه توجیه خطاب ایدرک آنی قوجاقلادی. عین وجه ایله بنده در آغوش ایتدکن سکره عادتق اوزره قولاغمی بوکدرک بنی کندینه طوغری چکدی:

— ها! مادموازل بهچی، فصل اوصلی طور یورمیشک؟ ها! دیدی. بعده سراینی فصل بولدغیزی صوردی. دوشمهه تمییه ایتدیگی شیلری بزه کوسترمک ایچون آرقه سندن گیکلگمزی رجا ایتدی. اولا یتاق اوطه سنه کتوردی؛ بو اوطه کوچک و صفوق ایدی. داخلنه بویالی کاغذیرینه نانکین کاغدی گرلمشدی. بوراده، ناپولیونک اولجه بزه گوسترمش اولدیفنی مختلف عالمه رسملرندن غیری برترینات کوردمدم.

ناپولیونک یتاغی ینه اویشیل اییک اورتولی یتاق اولوب (مارنغو) و (اوستریج) محاربه میدانلرنده بۇ یتاقده یک راحت اویومش اولدیفنی اولجه ناپولیون بزه سوبلشدی.

هراوقطینی نظر تفتیشدن کچوردکن صکره بزی مادام مونتولونک یانسه کتوردی، بگاکنج براجنی تقدیم ایتدی که قونتسک چوجنی اولوب آلتی آیلق ایدی. امپراطور چوجنی قوجاغنه آلدی و اوقدر مهارتمز جه سنه ساللادی، که دوشه جک دیه قورقدق. آرده صرده چوجنک باغیرته جق درجده بروتی، چکگسنی صیقهرق اگلنیوردی. ناپولیونک چوجنی طومقده کی مهارتمز لگی ایله لطیفه ایتدیگمز زمان، «لیلی» دن دهها کوچوک بۇنان «روماقرالی» نیه قدر دفعه قوللری آرسنده طومش اولدیفنه بزی تأمین ایتدی. (۱)

اؤکونی، برکرتی ایله کچورمک ایچون امپراطور، ایرلاندهز ییچمنده کی عربسیله گزمک لگمزی تکلیف ایتدی. یارکیرلرمزی (هوتسگاد — Hutsgate)، مادام دومونتولونک اقامتگاهنه گوندردک. کندیمز ناپولیونک رفاقتمده اولدیفمز حالده غلبه لکله حرکت ایتدک، عربدن یک قورقاردم، حالا شمیدی ده قورقارم.

(۱) روما قرالی اولان اوغلنک تصویر ۸۳ نجی جزوده در.

حال بوكه بوعربه ، قورقومي دهها زياته آرتديره جق برشككده ايدى . عربيني (آرشامبولد) سوق ايدبوردي ؛ عربيه هنوز تربيه ايدلمش « قاپ » بازكيرلى قوشولمشدى . (Pevil's Punchbrol) تسميه اولنان تهلكهلى يولى تعقيب ايدبورددق . ايچمزدن ، يولدن طرفه اوتورانلر اوچوومه همان همان صارقش كې كورونيوردي . حال بوكه ديگر جهته كيلر جسيم برديوار كې پرداختلى بولنان قيانك جدارينه قارشو افق ظن اولنيوردي .

بوناپارطه معذبانه برمسرت ورن كزيتيلر بونلر ايدى . نابوليون ، بازكيرلر طولى ديزكېن قوشديغنى ، آرتق پارچه پارچه اوله جقمزى سوقيليرك قورقومي تزييد ايتمكدن خوشلانيوردي .

مادام برترانك اوينه صاغ سالم گلهرك « طوم » ملك ، اوساكن مديلايك اوزرنده كال سكون ايله اوتورديغ زمان دوچار اولديغ مسرتى اصلا اونوده مام .

*

(سنت - الن) لك غايت صحيح اقليمنك تاثير ضعف افزامى حسيله والدمهك صحتى كسب ضعف ايتديگندن دوكتور انگلتره به گيتمى كنديسنه توصيه ايتمكه برابر ، شفاياب اوله بيله جكي يكانه چاره نكده بوندن عبارت اولديغنى سويله مش ايدى . (Winchelsen) گيمسى ايسه (چين) دن هنوز گلش بولنديغندن پدرم ، نابوليون ومعتى ايچون بعض شيلر تدارك ايتمكدن عبارت بولسان وظائفى نامه (سيرهودسون لوو) دن آلتى آى قدر برماذونيت استحصال ايتكدن صكره كميده يرلرمزى حاضرلادى .

دها يئغمه دن برگون اول پدرم ، همشيرم وبن ، امپراطور ايله ودارعلاشتمق ايچون (لونغوود) ه كيتدك .

نابوليون بيلاردو سالوننده ، كنديسنه كوندرلمش اولان كتابلرك اورتسنه اوتورمش ايدى . آطه دن مفسارقمزى ايشيدير ايشتمز فوق العاده كدرلدى ، حر كتمزدن فوق العاده مكدر اولديغنى بيان ايتدى ؛ والدمهك عن قريب شفاياب اولمى اميدنده اولديغنى سويلدى ووالدمه طرفندن بيان احترامات اولنديغنى

سویلكلگمزی بزدن رجا ایتدی . زیرا وجودجه پك ضعیف بولدیغی جهته
والدهم (لونوود) ه قدر بزه رفاقت ایدمهامشدی .

برمدت اوتوردقندن صكره برابر باغچهیه كیتدك . نابولیون منتهای افقه قدر
امتداد ایدن بجزر محیطی بزه گوستردی و مكدرانه برتبسم ایدرك :

— دیمك انگلترهیه متوجهاً حركت ایدیورسكز ، دیمك بنی بؤ مدھش قیا
اوزرنده اولمش براقهچسكز ! شو قورقچ طاغله باقكز : آنلر محبسمك دیوار -
لریدر . امپراطور نابولیونك اولدیگنی پك یقینه ایشیدرسكز . دیدی .

آرتق بن كوز یاشلرمی صالوبردم . هیچقریقندن قاتیلدم ؛ قلم منكسر اوله حق
ظن ایتدم . نابولیون دوچار اولدیغز كدردن پك متأثر اولدی . مندیلی اكرك
یان طرفنده کی جییده براقشدم ؛ نابولیون كوز یاشلرمك آقدیغنی گورنجه كندی
مندیلی چیقاردی . یوزمی سیلیدی و بومندیلی شو آن حزینك بر خاطره سی اولق
اوزره صاقلامقلى بدن رجا ایتدی .

براز صكره اوه كیتدك ، نابولیون ايله يمك بیدك . قلم او قدر مضطرب ایدی . كه
جزوی بر اشتها بيله قالماش ایدی . نابولیون بكا او قدر سودیگم لقوملری . شكرله نری
ویردیگی زمان ، بوغازمك طیقاندیغنی و هیچ برشی بیهمیه جگمی كندیسنه بیان ایتدم .
نهایت ساعت افتراق حلول ایتدی . نابولیون ، همشیره می و بنی كمال صمیمتله
در آغوش ایتدی . كندیسنه ابراز اتمش اولدیغز لطف و مخالفتی كندیسی هیچ
اونوده میه جغنی بیان ایدرك بزمده كندیسنی اونوتماقلمغزی رجا ایتدی ؛ بزمه برابر
كچوردیگی ساعتلردن طولای تکرار تکرار تشكر ایتدی .

— یادگار اولق اوزره بدن نه کوتورمك ایستورسك ؟ دیدی .

جواباً بنم ایچون صاچندن برتلك هر درلویادگار مرجم اولدیغنی سویلدم . موسیو
مارشانی بر مقاص كتورمكه یوللادی ، پدرم والدهم ، همشیره و بنم ایچون درت تل كسیدی .
بوتل حالا یانمده در ؛ او قوجه امپراطورك ویرمش اولدیغنی برچوق یادگارلردن
بكا یالكر بؤ قالمشدر .

مترجمی :

احمد رفیق

